

ורוחו ונשמתו למעלה. אחר תפלת המנחה היה מקיים מורי ז"ל מלגו העירוב כמו שיבאר בע"ה:

ענין העירוב סיה גוהר מורי ז"ל לקיים מלגו או בכל ע"ש שלא כאותם הטובים לעשותה משנה לשנה וכיוצא בזה והיה מערב בכל ערב שבת שני מיני ערובין עירובי חלות. על לחם אחד ושיטופו מבואות על לחם שני ובסעודת ליל שבת היה אומר המוליא בפת של שיטופו מבואות ובסעודת שחרית של שבת היה אומר המוליא בפת של עירובי חלירות ואמנם בענין סדר העירוב בתחילה היה מברך על הפת ברכת העירוב ואומר בדין ערובא יאה שרי לן כו' ואח"כ היה מוכה הלחם הוא לבני החצר על ידי ארס אחד גדול כי תמי' לריך שיערב לענמו ואח"כ זוכה לאחרים והנה ראיתי למורי ז"ל שכשחירית יום שבת היה מולך עמו הט"ל והחושם מביטו לבהכ"נ ונס היה מוליכו לבית הטבילה אשר מחוץ לעיר לפת ת"ו אותה הועצת ולא היה מקפיד וחושש לחקור בענין העירוב שנעשה בשיתוף כל מבואות לפת ת"ו או אשר נעשה לבית הטבילה אם היו נעשין כהלכתן או לאו. אח"כ היה מותך וקולך לפורטיו לכבוד שבת מיריו ומרגליו והיה קולץ כסדרן ולא היה חושש ולא מקפיד אל אותו הסדר הגו' בספר אבודרהם בענין קל"ט הנפרטים:

אח"כ היו מביאים לעניו עריבת מים חמין ורוחץ בהם תחילה פניו ואח"כ ידיו והיה מנגב אותם במטפחת ואח"כ רוחץ רגליו במים חמין הגו' ומנגב אותם. וטעם רחיצה זו היא מה שרמזו בס"ה בפ' ויקהל ד' ר"ג ע"א בענין מה שנעשה בכל יום שני כי מתקבצים אותם שבעים כוכבים כו' ואח"כ נעשים כעין מדור' אחד של אש ורוזים להתקרב ולהחמיץ לקבל שפע מעולם האלי' וכדון אחער חד שלהובא דאשא כו' והענין הוא כי אותה המדורה של אש היא סוד אות' קל' הדקה הנק' קל' נוהג שהיא הקל' ביותר קרובה אל הקדושה והקליפה בראותה כי נשפט על יום שבת שבער לקחמו ו' ימי החול בשבת ימי המשעה ועתה שהוא ע"ש היא יודעת שחוזר הקדושה להתעלו' כדי להדווג שם למע' ולקבל שפע כדי לחזור ולהשפיע פ"א שפע בעולמו' התחתון' ואז גם הקליפה היא עולה כדי לשאול ג"כ פירססה כי כיון שכבר גמרו כל ששת ימי החול לקחת חלקם הנה הגיע זמנה ג"כ לקחת חלקה גם היא חלקה בהם כו' היא הסיבה שבעל יומא שתיח' סלקא הקליפה לעילא ואמנם כיון שלא תעירב שמחה העליונה ויבטל הכללות של העולמות ותוספת קדושתה העליונה לכך נמשך מן הגבורות העליונות כח אחד הנקרא שלהובא דאשא ומוריד את הקליפה הריא אשר היא בחי' ההוא כוכבא דאהטביד כעין חד מדורא דאשא למטה עד תהום:

והנה ששת ימי החול הנה הם סוד ו"ק הנקרא חג"ת נה" ואמנם ההלכות היא בדוקה עם היסוד ונמלא כי הרגלים שהם נלח והוד הנה הם מתפשטים למטה ממדת המלכו' והקל' מקומה הוא למטה מן נה" ובראותה ששגלמו ששת ימי החול וכבר נשלמו בחי' הרגלים ליקח אז רואה סיא לעלות כי בא זמנה לקחת גם היא חלקה. וז"ש ענין קל"ט הנפרטים בע"ש ולרחון אח"כ הרגלים במים חמין להיות על הרוב של הנהוא דאשא נמשלת במים החמין כי היא הנגרשת והדוחה את הקליפה ואת הוהמ' מן סרגלים העליונים ומורידין אותם בתהום. ואמנם לריך לטון כי כל זה הוא בעולם הנפשי בחדש דעשיה כי שם התדבקו' ואחיות הקל' ולכן לריך לרחון גם את הפנים והידיים כי כל מקומ' אלו הם מקום אחיות הקל' בקדושה דאדם דעשיה ולכן בתחילה לריך לרחון הפנים העליונים ונדחין משם ואח"כ רוחלן הידיים ונדחין משם ג"כ ואח"כ רוחלים הרגלים שהם למטה ואז נגמרו להפריד ולהסתלק לגמרי משם:

והנה נה' כי המים חמין הם כבוד שלהובא דאשא הגו' בוסר המגרשת את הקל' ולכן לריך שבעשת רחילתך במים החמין תכון כבוד כוונת שלהבת י"ה ר"ל כי זו השלהבת יולאת משם י"ה כדי לגרר ולהפיל הקל' למטה (ד) ונבאר איך זו השלהבת נמשכת משם י"ה הנה שם י"ה יש בו ג' מיני מלייסי: ביוזין ובאלפין ובהסין: בזה יוד הי יוד הא יוד הה ושלשהם יחד. הם בגי' אמן כמנין יאהדונה' אחר כך תכה ב' אותיותיו זו בזו בכל שלשה המלייסי כזה יוד פעמים ה"ה הם

ובכריעה ד' בטו' שמך כו' תכון להמשיך עליך הנפש מן העש' ע"י היום דב"ן דההין ככ"ל ואח"כ תוקף ככ"ל. ובאומרך המבדך את עמו ישראל בשלום אמן תכון לחבר יחד כולם בחבור א': **עוד** קבלתי כונה זו ממורי ז"ל פסם אחרת ויש בה איהו תוס' הנה קודם שתחמי' דתי שפתי תפתח כו' תכון במחשבתך לעלו' ולכלול סויה דב"ן דההין שבעשיה עם הילירה עם הויה דמ"ה דאלפין אשר שם וכן הילירה בכריאה ע"י הויית מילוי ס"ג וכן הברי' בא"י ע"י הויה דע"ב דיוזין ותכין ד' הויות אלו בד' אותיות ההויה ובכל עו' מארבע עולמות אלו תכון להעלות חלקי האלות שבהם ע"י מ"ן של הנשמות כיוד הרי בעש' תכון ששם חלקי הגשמות ותכין לכלול נפשך בהם ובילירה הרוחין ותכין שתכלול רוחך בהם וצבר' הנשמות ותכלול נשמתך בהם ובא"י נשמתא לנשמתא והיא נפש דא"י ותכלול חלקך אשר לך שם עמהם. ואח"כ תחמי' להתפלל תפלת י"ח ובכריעה א' ובזקיפה הויה תכין אל מה שנתבאר בברכת אבות ותפלת שחרית דחול בענין ד' כריעות וארבע זקיפות ואין רזעי להאריך בהם כאן אלא אבארם בקיור הנה ארבע כריעות הם הא' אהי' דמילוי יודין והשני הוא במילוי יודין. והג' אהי' במילוי אלפין והרביעי אהי' במילוי הדין והד' זקיפות הם הא' הויה דע"ב והשני הויה דס"ג והג' הויה דמ"ה והרביעי הויה דב"ן ובכריעה א' תכין לקבל מן המליל שפע עליון אל עולם האלילות כדי שיהיה בו כח להעלות ולכלול עמו את עולם הכריאה או בזקיפה הויה תכין לזוקף ולהעלות את עולם האלי' למעלה ע"י הויה דע"ב. והכריעה הג' תכין להוריד ב' מיני שפע אל עו' הכריאה הא' הוא כדי שיוכל לעלות ולכלול עמו את עולם הילירה והשני הוא כדי שיוכל הוא עלמו לעלות ולהכלל בעולם האלי' ואז בזקיפה הויה תכין לזוקף ולהעלות את עולם הכרי' ע"י הויה דס"ג ככ"ל וכעד' תכין בכריעה וזקיפה הג' בעולם הילי' וכעד' תכין בכריעה וזקיפה הרביעי בעולם העש' אלא שבעשיה אין לורך רק להוריד שפע אחד בצלד והוא לשמוכל העשיה לפעולות ולהכלל באילות כי הרי אין עולם אחר למע' ממנו. ובחתימה ברכת שים שלום בבא"י המבדך את עמו ישראל בשלום אמן תכין בזו ההויה זו הכונה כי הויה היא באילות והה"א בכריאה והואו בילי' והוא בעשיה ואז תכין לכלול אותם כולם זה בזה ממטה למעלה פ"א מן אות ה' אחרונה עד אות יוד ותכין כי אז יורד ג"כ תוס' נשמה לנשמה ותו' הנשמה והוס' הרוח תוס' הנפש ונמלא כי תמי' אנו מעליה אתם לקבל תוספת כי סוד העליה והכללות הוא עלמו תוס' הקדושה. ואח"ך תכין להורידם עליך ואח"כ תכין להעלותם והואר שלא תכין במחשבתך בד' הכריעות וד' הזקיפות להוריד בחי' הנשמות או להעלותם אלא כענין העלמות עלמן ככ"ל. ואח"כ בכריעה ברוך א"י המבדך את עמו ישראל בשלום אמן אז בכויה הנה הוא שמתין בד' אותיותיה בבחי' הנשמות כעו' וחסוד זה:

ענין התפל' מנחה של ע"ש (ה) הנה בתפלה הזו המלכות (ג) עולה למקומ' כמו שהיתה קודם הקטרונ (ג) של הירח ולכן יכוין כוונת אלו שנבאר. הנה נודע כי הויה דע"ב היא החיות של עולם האלילות כבוד כולם בחכמה עשית והויה דס"ג היא החיות של עולם הכריאה כי א"י מקננא בכורסיה לפי שהיא נק' קו ירוק המקיף כל העולם וביאורו הוא כמו שא"י נכנסת הנה"ה שלה מוך ז"א כבוד המו' נבחי' אור פנימי בחוך ז"א כך היא נעשית ג"כ בחינת מקיף כי יולא קו א' ממנה ומקיף לכל עולם האלילי' ונעשית משך מדביל בין אלי' לברי' וכעד' נעשית תחת ביני' ולכן הויה דמ"ה חיות אל הילי' וכן מלכו' מקננא באופן ולכן ההויה דב"ן היא חיות אל' העשיה ולכן בד' זקיפות שתתפל' המנחה של ע"ש יכוין אל הד' הויות הגו' כמבואר אלנינו ע"ש ובזקיפה הא' שהוא בכויה דע"ב שבאצא תכין להאי' משם אל כל עולי האלילי' כדי שיכינו שם מקום לקבל שם את עולם הכריאה כאשר יעלה שם אח"כ למעלה בא"י כנדע ועד' תכין בשאר הזקיפות כ"א כפי מקומו. ומלאכי בקונטר' הדס א' כי בזקיפה הא' שהיא הויה דע"ב יכוין להביא הארה מן אלי' אל הכריאה ובזקיפה ב' שהיא של ס"ג ימשך מן בריא' לילי' ובזקיפ' ג' שהיא של מ"ה ימשך הארה מן ילירה אל עשית ובזקיפה ד' שהיא של ב"ן לא מלאחי יתבר. ובברכת שים שלום בד' אותיות של שם יכוין לקשר העולמות ממטה למעלה והכוונה להעלו' נפשו

הגהות וביאורים: לוקחים המספר וז"ל בערך התחנות מהם הם בחי' אחיות ונמלא סרגלן לכוון ביין ששותה בחול שייין הוא בחי' ועקב ורחל שהם בחי' טמ"ב קט"א קט"ג קט"ד י"ן ולהטיל לתוכו מים ששה הע' יודין דעמ"ב מהכ"ר ד"א, או לכוון שהמזיין דישקב ורחל הם עמ"ב קט"ב קט"ג קט"ד קט"ה כמ"ש הרב ז"ל בקידוש ליל שבת ט"ס: ט' פט"ה ס"ג משער השבת ד"ה סוד הטבילה: י' פט"ה פ"ה משער השבת חלף סס נגדר הדרוש כסדר אחר: ח' מולוח. כשש"ח פ"ה משער השבת מביא הדרוש זה משם מהר"ם נאמרים וסם יותר מנבאר ע"ש: ג' שהוא שנייה אשר היא בגלות כעבודותיו הרבים: ד' ענין חו"מ ק"ל ע"כ: ד' ענין חו"מ 79 ע"ה פ"ב. (א"ש גם ענין זה נבאר בשער הספיקוס בס' יורא):

ונועלה בו מעל מעל' בה' מעל ויהי ר"ל מעל בו"ה שהכריד
 י"ה מ"ה ו"ם הקטן יהיה לחלף יהיה ג' אלף כי יוד ה"ה
 במלוי כיה יוד ויו דלת הה הה ג' ת"ק חסד ד' וב"ש זה
 שזכין ג' אלף חסד ח' לכן תקח אותיו המלוי הם ח' היתו'
 להגלים האלף לחבר האהל להיות אחד דהיינו אלף ואם לאו
 ח"ו מפרי' אלף הא' וב' תבין ג"כ ס' ותק' אותו כי טוב הוא
 ראת' ועל זה קרא' בתיה משה כי מן המו' משיתיהו ור"ל כי מן
 מים התחתיים דהיינו מקוה טבילה שנתכוון' אמו לטבילו
 וטבל ועלה בידו ר"ת טוב וכפלה יכוין בזה טובל ושרץ בירו
 וע"ז נתכוונה אמו להמשיך השפע ממקום טבילה דהיינו
 י"ם העליוני' לים התחתוני' שהוא בתיבת' והוא שזבין עליו
 ושרז"ל למה לא הכה משה היא' כי הגין עליו ו"ם ותפסקהו
 פ"ו ותקטנו היא' וכשראתה בתיה וטלתה אמרה מן המים
 משיתיהו ו'תמכר' ו"ה של בתיה עם ויהי של ותפסקהו שהכפיטו
 אמו וכיכל מילדי העברים .

פרק ד בו יבואר כונת ע"ש וגולבוי שבת
 וזה ענינו אחר שתבאם בנימין קודם
 שתטבול תכוין כי המקוה הוא עם אהי' דההין ג' ק"ל ו"ם
 מקוה כי עם מתקבצין כל שאר אהיה העליוני' ואח"כ תכוין
 להמשיך בו הגחל העליון והוא בסוד ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן ו'
 אהיה דיוקין וההין ואלפין כי כאשר הם פשוטים יש בכל' ו'
 מהם' הרי הם ז' יודין ב'ז' שמות אלו הם סד שמות של
 שבת בסוד ז' אותיות אהיה יה"ו הו' בר"מ פ' יתרו וזרדך
 לכעין כי בפשוטין יש מהם ז' אותיות יודין אך תכוין שהם
 במלואם ג"כ ות סוף עליהם עם (כל' י' אחת מן י"ה
 וק"ל) י"ה כי הוא סוד השבת הרי ח' יודין ג' פ' כמנין
 ל"ל מנחל ועם כלל' הח' יודין עמנו הרי נחל ואח"כ תכוין
 לכלול כללות היודין עמנו ובכללותן ב"פ הם ב' כלל' ותארכם
 יחד עם נחל ויהיה מים הרי המשכת מים במקוה . אח"כ
 תכוין בו כל זה יהיה לכבוד שבת כי הלא הח' שפ' ה"ל ד'
 הויה ג' אהיה ו"ה י' ל' אותיו' בהם והוא ל' של לכבוד שבת
 וכאשר תוסיף ב' כולל' שהם כללות הו' שמו' עם כללות עם
 י"ה יהיה ל"ב כמנין כבוד של לכבוד והתפסק' כל הח' שמות
 במספר' ככ"ל ועלו בני' שבת שהם רל"ב ותתלה י"ה הכל
 ג' שבת וכאש' תעל' מן המים אמור אם תשיב משב' רגליך
 וכו' עוד כונת אחרת דע כי צריך טבילה א' לפשוט בגדי
 חול ועבול' אחר' לכבו' שבת לקבל תוסב' קדוש' : בראשונה
 תכוין לאהיה דההין ג' מקוה ובשניה תכוין לשמות אהיה
 יה"ו ול' שמות שלהם הם סוד שבת ותכוין כי באלו הו' שמו'
 יש יודין הרי ג' ו' השמות עמנו אהיה יה"ו הם מ"ב
 הכל ג' מים ובעליות' מן הטביל' תכוין לד' היות ע"ב ס"ג
 מ"ה ב"ן ולג' אהיה דיוקין דההין דהלפון שהם ג' תרפ"ב
 תוסף עליהם שם יה הרי הכל כג' שבת כי סוד שבת הוא
 עליון ז"כ בא"ח ואז הוא סד יה . ובבוק' טביל' א' ותכוין
 בה ענין תרפ"ז ויהי שהוא שבת וטבילה עצמה . והנה כבר
 בארנו שכל ע"ש יטבול אדם לקבל תוסב' שבת וכבר בארנו
 שצריך לטבול ב' טבילות א' לפשוט בגדי חול מעליו : והב'
 להמשיך עליו תוס' שבת ושמשתי מן מר"י אהי' ששמע
 ממורי זל"ה שהם הוא בעל קרי צריך שיטבול ג"פ א'
 להס' הטימא' ב' להס' בגדי חול ג' תוס' שבת וכשה' עולה
 מורי ז"ל מן הטבילה לא היה מנג' עמנו ביעטפית וכיוצא
 כי הם מימי שבת וראוי הגוף לשאוב אותן . ראיתי לעורר
 ז"ל שחורף א' לא טבל עבור אמו של הית' מניחתו וכן
 אמר לי מורי ז"ל עיין א' שצריך לבין ולע"ד כי גם
 לזולתו תועיל הכוונה והוא שטוב מאוד ששם מלבד או
 כיוצא בו מכל מה שהאדם ליבב בשבת אין ראוי שיהיה עליו
 בימי החול ואפי' החליק של שבת אין ראוי ללבוש בימי
 החול ואמר לי כשאזכור בע"ש החלוק של שבת תכוין לשם
 זכריאל שהוא סד החליק של הש"י הנ' עסקי הכלות
 והוא מושל מאד

מורי זל"ה היה אומר כי כל ימינו יתקן עושה נרשמו'
 ביאמנו וכל מצוה ויטביל נשמת ב"ת א' דרך איתות
 המיוחדת לאותו מצוה וי"ם עובד מ"ה ח' מאיר היות של
 איתו מצוה ואם עשה מצוה היתת לו היות אית מצוה א'
 מסתלקת ובלבית בשמים מונחו . אבל י"ם עשה מצוה של
 צדקה איהו נבלעת בפעם כמו בצדק הדרוה של שאר
 אותיות אלא מאיר כל השביע במצוה אחר ונתתי עונות
 לעד יל' נבלעת תיקף .

אמר מורי ז"ל כי הו"ה צנע' נשבת אז אין מאירין
 ביאמנו עבירות שעשה כי ת"ס ו' הנפש והארתו נכסה אופן
 ואם האדם עמא קרי יוכר ביאמנו ואז אין הארת כגש יתירה
 מכסה אותו עד שיפחד טבילה ויסד משט הנשם מנחמו כי
 אז אין יוכר כ"כ : **לערב** הכל ע"ש שחזי מנבוא' וערובי
 חזרות ויבאצ ביום שבת בטורף על הגת שנעשה בו העירוב
 ובלילה על פת השיתוף ומורי ז"ל הודה שהיה מערב היה
 אומר הברכה ואח"כ מוכה לבני החזר ע"י אחר כי כן הלן
 כי אחר שיצרם בערו וזכה לאחריה ויכוין כי עירוב ע"ב
 ר"י יבאר דיני עירוב עיין בס' טעמי מצוה' (בשלח)

והדלקת הנר ארז"ל הדלקת נר בשבת חובה הסוד הוא כי
 ב' ידות הם ביניה ימ"ל ותכוין ל'בות ב' הגלות
 של הסט"א (ועיין בשבח') והנה נר שבת הוא בבינה
 שהוא אהי"ה ג' חובט לכן הוא חוב"ה ולא רשות ועיין מ"ש
 ב' כי נר מצוה ותורה אור . וכבר ידעת כי הם סוד ג'
 יחודים עליונים הו"ה אהי"ה הו"ה אלהים הו"ה ארז"ל
 וכולם ג' נ"ר . גם דע כי סוד נ"ר הם ר"ה מ"ה מיצרי
 המ"ל כי היא נכללת בב' דרושין דמ"ל אז נ"ר כמדוע
 אמנם ב' ידות אלו שהם בינה וימ"ל בשניה יחד שיק סוד זה
 הגר והנה ברר יש ד' מיני שלהבין נגד ד' היתו' הו"ה הרי'
 בזהר פ' בראשית והנה הב' החרו"ל הם סמוכ' אל השתיל'
 מושגת הללוית אך הב' עליונים היום מושגת עינים ומהותם
 אמנם לכן ד' שלהבות הנר הנק' נר מצוה כי הם סד הו"ה
 כמ' בתיקו"ל כי מ"כ באת' ב"ם י"ה ור"ו כי הותית ו"ה
 בליות אך אותיות י"ה נעלמות באותיות מ"ז והו כי נר מצוה
 והנה ב"פ נ"ר שהם בינה ומל' ג' ת"ק וזו הנעל' ומלוי של
 שדי עולה ת"ק אמנם אותיות שדי עמנו הם סוד ב' שמות
 אהי"ה דההין דיוקין ג' ש"ב ועם ב"שנו' עמ"ג ג' שדי וסוד
 זה רמזו בפסוק בין שדי ילין אמנם הרמז ליה כי כל זוגים
 וחבורי' אלו הם ע"י היסוד הנק' שדי בין למעל' ובין למטה
 בבנייה ומ"ל אמנם שדי בבנייה הוא רפ"ה ואדי שנמ"ל הוא
 דג"ש לכן בין שדי ילין רמזו לבניה לכן הוא רפ"ה . (ובתי')
 כתב שיהא נר של ד' כיות)

פרק ה בו יבואר כללות העולמות וקבלת תוסב'ו
 נר"ן נר"י בע"ש במנחה

מחחרים אמנם סוד הדלקת נ"ר בהיכל כשתמנה בות
 אופן שהוא הנק' נוס' קדמי א"ב הם ג' ועם ג'
 הרי ו' וד' ארבע הרי ו' וכע"ז נר יעיל' כ"ה ע"ה
 ל' ק"ה עולה הכל ג' נ"ר פ' הדבר אותו' הוכל מן א' עד
 ה' הוא ט"ו ועם י' כ"ה ואות כ' ע"ה ואות ל' ק"ה הרי הוכל
 ג' נ"ר .

כגודע ואז הנפש הנק' עשיה אובדת שמחתה ומלטערת ונעלצת על שחורה להדבק עם הקלי' ממש ולכן תיקנו צרכת הריח וז"ס וינפש שאמרו רז"ל (בילה דף טו) ו"י נפש והענין כי אע"פ שבמ"ש גם הנה"י דאלי' ושל צרי' ושל יזי' חזרו לרדה למקומם עכ"ז אין בהם קריבה עם הקלי' כלל בין בשבת ובין בחול ואין הפרש להם משבה לחול זולתי שבשבת עולים במקום גבוה יותר משא"כ בחול ולכן לא כתיב וירוח או וינשם אבל הנפש שהוא בחי' העשיה שבשבת נתרמקה מן הקלי' ובחול חזרה להדבק בהם כתיב וינפש לנפש שחורה להדבק בקלי' :

דרוש ג'

ונבאר סוד עירובי מצואות וחלירות ותחומין כבר נת' ענין איכור תחומין בשבת מה ענינו ואמרנו כי בשבת עולים **נה"י דעולם העשיה למעלה במקום חג"ת דעשיה** וגשאר מקומם פנוי וחלל שיעור ג"ס הנו' אשר כנגדם שיעור ג' פרסאות נקרא תחום שבת מן התורה ואמר ששלטו הקלי' בצ"ס וחלי לא גשאר חלל רק שיעור שני מילין שהם חלי ספירה. ונראה לע"ד חיים כי לכך נק' זה תחומין דרבנן א) כמה שהודעתך כי גו"ה נק' תלמידי חכמים ב) והנה במקום החלל הזה לריך לערב ערובי תחומין כי הוא מקום שדה של תפוחים כנו'. אמנם עירובי חלרות הוא יותר למעלה והוא במקום ישוב ואינו שדה אמנם יש בו בתים וחלרות ומצואות וישו ושם לריך בחי' עירוב אחר. וטעם היותם נקראים חלרות הוא כי גו"ה בחי' דראי נק' בחי' החלרים שהם לבר מנופא כנו' וז"ס מ"ש רז"ל (עירובין דע"א) לא אמרו לערב בחלרות אלא שלא לשכח את התינוקות והענין כמה שידעת כי גו"ה נקרא' תינוקות של בית רבן בסוד ועשית שנים כרובים זהב כו' כנו' צריש הקדמת פ' בראשית וכמו שביארו שם מורי ז"ל והעמקתיו מכתובת ידו וע"ש ג) ואמנם שיטופי מצואות הוא יותר למעלה וקרא' בחג"ת שהם ג' אמלעיות הנק' בחי' גואי כי מצואות לשון ביאה וכניסה בחי' גואי. **ונבאר** עתה תחלה במציאות העירוב בעלמו מה ענינו למעלה בשיטופי מצואות שהם בחג"ת ומשם ית' עירובי חלרות שהם בגו"ה ועירובי תחומין שהוא בתחום שבת החלל הגה עירוב הם אחיות ע"צ רי"ו והכונה היא לעשות באופן שהקו האמלעי שהוא ת"ת רחמים יכריע אל צ' הקוים ימין חסד שמאל גבורה ששניהם יתערבו ויתחברו יחד בקו האמלעי ת"ת וע"י תחמק הגבור' עם החסד המתערב עמה וכל זה ע"י חיבורם בקו האמלעי כי הוא המכריעם לחברם שיחמקו זב"ז ועי"כ יתבטל כח הדינין ותתבטל אחיזת הקליפות ויובל האדם להכניס ולהוליא בחלרות ומצואות או בתחומין בלי פחד מהקלי' וידעת כי חסד גי' ע"ב וגבורה גי' רי"ו הרי עירוב כי החו"ג ע"ב רי"ו נתערבו יחד במקום הת"ת ונעשו עירוב אחד ממותק והרי נתבאר ענין עירובי מצואות בחג"ת וכן עד"ז הוא עירובי חלרות בנה"י שנתערבו גו"ה שהם חו"ג ע"ב רי"ו על ידי היסוד המכריע ביניהם **ועד"ז במקום התחום שהם רשימו דנה"י שנסתלקו משם כנ"ל ד)** :

ונבאר עתה ענין תענית חלום בשבת כבר הודעתך כי שבת ה"ם אל' אדנ"י באופן זה אל' אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד עולים בגי' שבת ואם תוסיף על זה פנים פשוטים דהוי"ה שהם גי' כ"ו עם האחורים הפשוטים של הוי"ה שהם גי' ע"ב ועם האחורים המלאים באלפין העולים ק"ל אשר ג' בחינות אלו הם גי' ברוך כגודע הנה יעלו הכל בגי' תענית וז"ס תענית שבת והכונה זו תכין

כשתאמר הגהות וחידושים
 ואפשר דשאני נה"י פנימי שניסוד משא"כ חילוני שהם ירכין לבר מנופא נ"ל : א) אמר המסדר ואז ואלף בן מיהר"ר זבי ז"ל מלארי כהוב בכ"י ישן וז"ל ל"ג כי ענין זה מחייב להיות שיעור תחומין דרבנן שני מילין ואינו אלא מיל אחת וכמו שכתב הרב עלמו בדרוש דלעיל ועיין צפ' שופטים במלות הלוייה ששם אמר בשירוש כי שיעור תחום שבת הוא מיל והם אלפיה אמה ע"כ בהג"ה [ולפי מה שכתבתי באות פ"ג לא קשה כלל כאן ע"י עירוב הוא שני מילין ובדרוש דלעיל ונפ' שופטים מיירי בלא עירוב ולכן הוא מיל המסדר] : ב) עיין בשער הכוונה בדרוש ה' דף כ"א ע"א בד"ה כונה ק"ש עד עזרה וכו' כי רבנן הם נה"י בסוד משרז"ל בצרכות דף ו' הני צרכי דרבנן וכו' ע"ש : ג) עיין שער מאמרי רשב"י דפוס ירושלים דף ה' ע"א ד"ה בראשית ועיין בשאר הפסוקים דף ע"ו על פסוק ועשיה כפירה : ד) אמלא דיש ג' בחי' עירוב תחומין

כשהאמר אל ארון על כל המעשים כו' כי הגה אל ארון הוא עלמו ח"ל אדני ולכן הכוין בשם אל פשוט ובשם אדני מלא שהוא הרע"ה כנו' וישלו גי' שבת כנו' וכשהאמר צדק הוא ומצדד צפי כל נשמה תכוין במלת צדק אל כ"ו ע"כ ק"ל בזכרנו והחזרנו עם שבת ויהי הכל גי' תענית כנו' ואח"כ בהפלת חזרה מוסף כשהאמר היה מקום כבודו להערינו הכוין צו' שמות בהם הנודעים שהם ד' הויות דעכמו"ב וג' אהי"ה דיודין והלפין וההין. ודע כי ז' שמות הללו אליהם רמזו רז"ל בלומרם המתענה בשבת קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה הם ז' שמות הגז' שיש בהם ע' אותיות ונק' ע' שנה *) גם בשם ע"כ וס"ג הגז' יש בהם ז' יודי"ן והם גי' ע' והם הגק' ע' שנה גם האחרים המלאים דע"כ וס"ג הגז' שהם קפ"ד וקס"ו עם ד' אותיות ההוי"ה והכולל שלהן עולין בגי' שנה ו"ם שבעים שנה ואמנם מ"ש רז"ל (ברכת דל"א) קורעים לו גזר דינו כו' הענין הוא כי קר"ע גי' ש"ע וירמזו כי ש"ע כהורין עילאין דא"ה שמתגלים עתה ציוס השבת ומאירים והם גי' קר"ע הם יגרמו לקרוע גז"ד של שבעים שנה הנמשך מן הדינין שיש באלו צ' האחרים דע"כ וס"ג הגק' ע' שנה כנו' שהם דינין וגם קורעין גז"ד של שבעה שמות הגז' שהם ג"כ גי' כוד שבעים שנה כנו' גם תכוין לשם **תַּרְבּוּסִיָּה** כל אותיותיו מוקדות בקמץ. *) וביאור שם זה הוא כ"ך כי אותיות הר"י שבשם הגז' ה"ם כ"ח אותיות שיש במילוי המילוי ההוי"ה דיודי"ן והם עולים בגי' תר"י ואותיות כ"ו תכוין בהם אל חשבון ד' אותיות ההוי"ה פשוטה שעולה כ"ו ואותיות ס"ה תכוין בהם אל שם אדני"י שהוא גי' ס"ה וגמלא כונה זה השם הוא להמתיק דיני שם אדני ע"י שם ההוי"ה פשוטה שעולה כ"ו וע"י כ"ח אותיות מילוי מילוייה *) ולריך שנבאר למה הפסיקה יו"ד של תר"י בין אותיות ס"ה והתירון הוא כי ירדה אות יו"ד של כונת תר"י כנו' והוא ש' בין צ' אותיות ס"ה שהם אדני"י להמתיק דיניה וכבר ידעת מה שאמרו רז"ל צוה שהמתענה בשבת לריך למויתב תענית לתעניתה ציוס ח' והנה כשהתענה ציוס ראשון יכוין בשם כנו' בניקוד אַתָּה אֶתָּר לִי מַצֵּר כו' כי משם הוא שורש השם הגז' ומפסוק ההוא יולא זה ניקודו **תַּרְבּוּסִיָּה**:

א"ש *) הכונה הם נביותם מלאים כוה יו"ד ה"א וא"ו ה"ה א"ה ה"ה יו"ד ה"ה.

א"ש *) הפסר לומר שם זה קמץ רומז לשם יב"ק שהם ההוי"ה ולאחים וז' קמץ בגי' יב"ק שהם ז' יודי"ן וז' ויי"ן

א"ש *) נלמד לומר שם השם ה ה ע"ה עולה בגי' שבת

פרישת יתרו

מצות כיבוד אב ואם והוא הגדול כחוב כבוד את אביך ואת אמך ודרשו רז"ל אתה לרבות אחיך הגדול בענין זה היו לריכים להרחיב הדיבור מהד חבל רחיהו לקלר פה כי כבר ביארתי בארובה בשער הפסוקים בפרש' וירא בלידת ילחק בענין בנימן דכתיב ביה ויהי בלאת נפשה כי מתה כו' ע"ש כי שם נת' הדרוש הזה באורך וכאן נלך בקלרה א) הנה הבן הנמשך ע"י אביו הוא עלול ממנו ואביו הוא עילהו שהמליאו והעלול משועבד לעילהו הממליא אוהו וכענין מ"ש רז"ל (במכב' ב"מ דק"ח) בענין ה' גנות המסהפקות מומעין אחד שההחונה מבייפה עם כולם כו' לפי שהראשון אין לו לורך בליגור המיס ההם רק שימשך עד מקומו ועד שם הוא מהויב מהיקון הליגור חבל לא משם ואילך וכעד"ז כל החמש חוץ מהאחרון שבהם שבכל מקום שיהקלקל הליגור מפסיד המיס ההם ולריך לתקן מראשיה הליגור עד מקומו וז"ם פוקד עון אבות על בניס וז"ם אבות חבלו צובר ושיני בניס הקהי"ג גם ז"ה אבותינו חטאו ואינם ואנחנו עונותיהם סבלנו כי כשאבותיהם קלקלו ליגור המיס בהחלהו לריכים ציניהם לתקן כל הליגור ממקום אבותיהם ואילך חבל כשהבנים מקלקלים הליגור אין אבותיהם לריכים לתקן מקום צניהם כי כבר נמשך להם המיס במקומם וז"ם מ"ש בישמעאל כי שמע אלהי"ם אל

הביות והידושים קול

שהוא מקום הנה"י שהוא מקום חלל מקום הקל תשחין כנו"ל נ) ערוני חזרות בהם למעלה ממקום החלל והם במקום החג"ה נ) ערוני פנולות מקום ההג"ח צחי גואי : א) כל דרוש זה פיין בליקפי חורה ובשער הלקטים פרשה נא דף כ"ה עץ חיים

הלכות שבת סימן שמו

י טור ב פירוכין וע"י בנו שאינו סמוך על שלחנו (סז) אפי' הוא קטן וע"י בתו (סח) שבגרה ואינה סמוכה על שלחנו וע"י אשתו שאינו מעלה לה סוונות אפילו אין לה בית בחצר ולכתחלה מוב לחוש לרבני שניהם היבא ראפשי. הגה ובליעבד סומכין (סט) על דברי המיקל בערוג וכן גדול (ע) שיש לו חסע אפי' שממוך על שלחן אביו מזכין על ידו (סנ"א והנספח סמ"ק וכל בו) ואפי' לכתחלה (עא) וא"ל להודיע לאותם שזיכה להם קודם ששנת אלא אם מודיעם בשבת מותר לטלטל (כל בו): י"א (עב) כבני חבורה שהיו מכובין לאכול וקדש עליהם היום (עג) הפת שעל השלחן סומכין עליה משום עירוב י'הוא שמסובין בבית שהוא מקום (יד) הראוי להניח שם עירוב (עד) אבל בחצר לא (עה) וה"ה אם יש להם פת בשוהמט בל' מן הנתיב (עו) סומכין עליו משום עירוב): י"ב האוטרופוס של קמץ (עז) יכול לערב בערו: י"ג ימצוה לחזור (עח) אחר עירובי חצרות: י"ד * סמכין (עט) * על מצות (סו) עירוב: י"ה * עאימתי סמכין (פ) בשעה (פא) שמקבץ אותו סמכין

שערי תשובה

באר היטב

(יד) הראוי. עיין בתשובת חכם לני סי' קי"א: (טו) פירוב. ל"פ אם אדם אחר שאינו דר באותו העיר יכול לברך ברכה זו וי"ל דיכול לברך דהא חילו לא עירובי אף הוא היה אסור לטלטל יא"כ גם הוא שייך במצוה זו מ"א פ"ט. והעיקר דהשמש יתן העירוב להרב ויזכהו לכל הקהל על ידו וכ"כ במנהגים. ולש"ז אם חשכה ליל י"ט ראשון ולא זיכה אסור לזכות ביום כמ"ס סי' תקכ"ח אלא על תנאי ואם י"ט אינו סמוך לשבת אין לערב עד שבת. ומיהו

מ' ל"ב כ"ד מתנה בו. ועיין בנ"מ מאמר מרדכי סי' ק' שכתב שיש לעיין בזה למאי דק"ל בסי' שפ"א דאפי' קטן אסור א"כ מה א' והניח כבודו לקטן שלא היה פדיון בעולם כשעת קניית העירוב דהא ק"ל המוכס לפיכך לא קנס ולא שמתנו מי שנתעורר מחמת זה לפשות עירוב מתדש ופ"ט שפלטל בדין קני פ"מ לסקנות לפיכך פ"ט ולפני"ד י"ל דדוקא קטן אסור אבל עובר אינו אסור אף דזכה בירושה דהתי ממילא מ"מ כיון שאינו בעולם כזה ל"פ כדירה בלא בעלים ואינו אסור:

אם שכחו לזכות עד שבת מותר לטלטל כמ"ס רמ"א ס"ו. בנוסף שלנו מנג לנג עיין רמ"ב. ואומר לכל שבתות השנה כמ"ס סי'

באור הלכה

משנה ברורה

ר"ל ואוכלת שם המזונות שנותן לה בעלה וס"ד דמינו דזכיא לעלמה בעירוב זה בשביל ביתה תוכה בעירוב גם לאחרים קמ"ל ללא והעפס דבאמת לעלמה אין לריבנה עירוב כלל דנמשכת אחר בעלה (כב) כדלקמן בסיומן ש"ט ס"ו וליכא מינו: (סז) אפילו הוא קטן. כיון דלענין מליאה יש לו יד לזכות לעלמו כשאינו סמוך על שלחן אביו: (סח) שבגרה ואינה סמוכה. ר"ל דוקא באופן זה ולא כדעה הראשונה דס"ל דכשבגרה אפילו בסמוכה מוכה על ידה וכן בל' אשתו דוקא היבא שאין מעלה לה מזונות דאז מליאתה לעלמה ולא לבעלה: (סט) על דברי המיקל בעירוב. ר"ל (נג) בין קטן ואין סמוך על שלחנו או גדול אף שסמוך וכן בע"י אשתו אע"פ שמעלה לה מזונות: (ע) שיש לו אשה וכו'. שפוסה הכל ע"ד עלמה ולא ע"ד אביו: (עא) ואינו נריך להודיע. דזכין לאדם שלא בפניו: (עב) בני חבורה וכו'. אשמועינן בזה שני דברים אחד אפי' שלא הניחו לכתחילה לשם עירוב גם דאפילו (נד) אותו

על שלחנו ואפילו אוכל בנחם [פרישה וא"י]: * סמכין וכו'. ובמקום שנהגו לעשות בשביל כל הקהל בע"ס ואחד רוצה לעשות לפיכך בכל פ"ט כמו שכתבו כמה אחרונים לכתחלה טוב לנסוג כן אין כדאי שיברך עליו וגם נכון שיעירובו יתן ג"כ לאחר לזכות בשביל כל העיר דאם יזכה באמת לחלוק עלו מן העיר יש מקום לומר שיאסרו אלו על אלו ועיין בסיומן ש"ב: * על מצות עירוב. עיין ס"ב מש"כ לענין אדם אחר שזוכה בעיר יכול לברך ברכה זו ואפילו לא יהיה שם רק ביו"ט ולא בשבת שאחריו מהני ליה העירוב [לענין דכריס שאין בהם לורך כלל כמ"ס ר"מ סיומן תקי"ח בהג"ה] ולפ"ז אם אין דפתו ליבאר שם לא לבנת ולא ליו"ט אין יכול לברך ולא דמי למאי דק"ל בעלמא דהטובה מצוה לאחר כגון שקובע מזונה וכו"ג דיכול לברך שם עבד מעשה משא"כ בזה שהוא רק ברכה בעלמא שבעירוב כבר נתקבץ פ"י אחר. אכן לפי מנהגנו לכתחלה דלאחר שקיבץ השמש העירוב מכל הנתיב נותן להרב לזכות לכולם ולברך [וכן ראוי לעשות כמ"ס לעיל בסקמ"ה כמ"ב] יכול לעשות זה גופא גם פ"י אחר שאינו סמכי העיר דהזכירי שזוכה לאחרים חשוב כמעשה כ"ז

הפת לא היה מתחלה של כולם כ"א של בעה"ב לבד שזימנן לסעוד משלו ולא הקפה להן אותו פת בפירוש אפי' כיון שזימנן לאכול עמו ויכולין לאכול לדעתם הרי הוא כאלו נשתתפו בו עמו ויש להם בו זכות וע"כ אם הוא קיים עד לאחר בין השמשות סומכין עליו משום עירוב: (עג) אפת שעל השולחן וכו'. לגאורה בעינן שיהיה אז עדיין אולם פת אחד שלם וכי"ל כמסיף וי"ו או אפשר כיון דלא הניחו שם אלא בעה"ב זימנן לסעוד משלו דינו דומה להא דס"ז וכן משמע בתו"ש אבל באמת יש לחלק ביניהם וי"ט: (עד) אבל בחצר לא. דחצר לאו בר דירה הוא: (עה) וה"ה אם יש להם וכו'. דין זה הוא זו ואז"ל זו ובתו"ש כתב דקמ"ל דסומכין עליו כחזקת שהוא קיים אע"פ שאין יודעין בעלמא משום דמוקמינן ליה אחוקתיה: (עו) סומכין עליו משום עירוב. ומשום שיתופי מבואות יכולין לסמוך אף כשאננה באחד מן החצרות [גמרא]: (עז) יכול לערב בעדו. אפילו משל הקטן שלא מדעתו (נה) מפני שהוא לו כבן בית שיכול לערב שם בעה"ב שלא מדעתו כמו שיתבאר בסיומן שס"ז: (עח) אחר עירובי חצרות. כדי שלא יבואו לטלטל באיסור: (עט) על מצות עירוב. ואפילו (נו) אדם אחר שאינו דר באותה העיר ורוצה לשנות שם בשבת יכול לברך ברכה זו דהא אלו לא פירכו היה גם הוא אסור לטלטל וא"כ גם הוא שייך להעירוב ועיין מה שכתבנו עוד בזה בהל"ל. אם מניח עירובי תכשילין וע"ה בזמן אחד (נז) מברך ברכה אחת על שתייהן דהיינו על מצות עירובין. ואומר הנוסח בהדין עירובא על כל אחד ואחד כפי נוסחו ובת"א כלל ק"א כתב שיאמר על מצות עירובי תכשילין ועירובי חצרות ואומר בדין יהא שרא לן לאסויי וכו' ולטלטל מבית לחצר וכו':

(פ) בשעה וכו'. מפני שכל המצות מברך עליהם עובר לעשייתן ולפי מה שכתב הרמ"א לפיל בס"ו דהמנהג לקבץ קמח מבתי העיר ה"ן לברך בשעת קיבוץ דהוי עומד דעובר כ"ז שלא נאפה הפת: (פא) שמקבץ וכו'. הכ"ז והכ"ח כתבו בסיומן ש"ה לנריך לנריך

שער הציון

(נג) כ"י בשם הרא"ש וק"ק דהא באמת לא כדירה הלכא אם כדכרי ר' יהודה בן כתיבא או כריב"ג אלא שמתחת ספק נקטינן כדברי שנייהם להקל בעירובין וא"כ כמניינו דנפקא טיבה תומרא נימא להיפך דהלכא כ"י יהודא בן כבא דאוסר בנשים וא"כ לריכס לעירוב ושייך מינו לענין לזכות לאחרים: (נג) כ"י: (נד) תוספות ורש"י וריב"ב: (נז) הגר"ז: (נו) פ"א וי"א: (נז) ח"י רפ"א בשם תשובת מהר"ם די כוסמן:

בשם

הלכות שבת סימן שסו

רנ"ג 465 באר הגולה

החצר או (פב) * בשעה שמזכה להם ואומר בבהדין עירובא יהא שרא לן לאפוקי ולעילוי מן הבתים לחצר ומן החצר לבתים ומבית לבית (פג) לכל הבתים שבחצר יאם גבו העירוב (פד) ולא ברכו עליו אין הברכה מעכבת ומותרים למלטל :

שסז אם אשה יכולה לערב . ובו סעיף אחד :

א (א) אשתו של אדם (ב) מערבת לו שלא מדעתו אפילו אם מיחה בה שלא לערב ואפילו אין רגיל לערב עמהם וה"מ (ג) כשאוסר עליהם כגון שאין הבית פתוח אלא לאותו חצר אבל אם הוא פתוח לשתי חצרות באחת רגיל לצאת ולבוא הדיר שאוסר עליהם ובאחת אינו רגיל לצאת ולבוא (ד) ברגיל שאוסר מערבת שלא לדעתו אפי' אינו רגיל לערב ובשאינו רגיל לצאת ולבוא נמי אע"פ שאין אוסר אם (ה) רגיל לערב עמהם מערבת שלא לדעתו אבל אם אינו אוסר וגם אינו רגיל לערב עמהם אינה מערבת שלא לדעתו יוכל זמן שלא מיחה בה בפירוש אפילו אם אינו רגיל לערב עמהם ואינו אוסר מערבת שלא בידיעתו דמסתמא ניחא ליה (ו) יאמר אינה יכולה (ז) לזכות משלו לאחרים

באר היטב

שס"ח . וש"ס בפ"ק דביצה סליד כתב לומר ג"כ לייס ואין בזה משום שינוי מנהג ועפי' תקי"ח . ועי' תשובת כ"ח ספ"ח ובהר"מ

משנה ברורה

כשעה שמתחיל לקבץ ולא כשנגמר הקיבוץ דאז כבר נגמר המזוזה (נח) והאחרונים הסכימו דיוכל לכתחלה לברך אחר שכבר נגמר הקיבוץ והטעם משום דס"ל דאחר שנתקבץ לריך לכתחלה לזכות לכל בני העיר כמו שכתבנו למיל בסקמ"ה ומקרי עדיין עובר לעשייתו כשהוא קודם הויכוי ומ"מ דיעבד אפילו כבר זיכה (נע) ג"כ יוכל לברך דעיקר קניית עירוב הל בפת כניסת השבת ומקרי בכל גווני עובר לעשייתו ובפרט אם לא הונח העירוב עדיין במקומו (ס) בודאי שייך לברך דלא נגמר עדיין המזוזה : (פב) כשעה שמזכה להם .

פי' שמערב משלו ונותן לאחרים ואומר לו שאחר שיברך יגיבנהו כדי שיזכה בשביל אנשי העיר ועיין בבה"ל שהבאנו דהמכרך אחר הויכוי יש לו ג"כ על מי לסמוך : (פג) לכל הבתים שבחצר . ולא הזכיר מבו משום דכאן איירי שלא ניתקן המבואות בעירובין כדין וכל חצר מתקן ע"מ רק להתיר הטלטול בחצר אבל במקום שניתקן המבואות המנהג שפושין ע"ה וזיתופי מבואות כחדא כמבואר בסידן ספ"ו וע"כ לריך להוסיף בו שריותא דמבוי וזה נוסחו בזהדין עירובא יהא שרא לנא לאפוקי ולעילוי מן הבתים לחצר ומחצר לבתים ומבית לבית (סא) ומחצר לחצר ומנג לנג ומבתים וחצרות למבוי וממבוי לכל הבתים והחצרות שבעיר הזו לנו ולכל הדריס בעיר הזאת ולכל מי שיתוסף בה . ואם מערב לכל שבתות השנה יסיים לכל שבתות השנה ולכל ימים טובים [אחרונים] : (פד) ולא ברכו עליו . וה"ה אפילו אם הנוסח בזהדין עירובא ג"כ לא אמרו עליו כיון שמשותפין בעירוב סני בזה :

(א) אשתו של אדם וכו' . מפני (א) שאשתו כגופו והקילו אפילו כשמיחה בה (ב) משום שחששו חז"ל שחא יתכוין להקניט את הדריס לאסור עליהם : (ב) מערבת לו . משלו : (ג) כשאוסר עליהם . החצר אם לא יערב עמהם : (ד) ברגיל שאוסר וכו' . כדלקמן בס"י ספ"ו ס"ט ע"ש : (ה) רגיל לערב וכו' שלא לדעתו . היינו אפילו (ו) כשמיחה בה והטעם משום דרכי שלום כיון שעד פתח היה דרכו ליתן חלק בעירוב לכן חל העירוב בכל גווני ומותר אח"כ לטלטל כלים ששבתו בביתו למבוי זה : (ז) אבל אינה יכולה וכו' . היינו אפילו לבני חצר שאוסר עליהם ורגיל לערב עמהם : (ז) לזכות משלו וכו' . וממזונתי יכולה (ד) לזכות שהיא שלה :

שער הציון

(נח) מ"א ופי"ו ותו"ש וש"א : (נע) מ"א ותו"ש ובהר"מ ומ"א : (ס) פיין בבי"ש שדעתו דאפילו לכתחלה יוכל לברך אחר הויכוי אם הוא קודם שהונח פירוב במקומו וכן כתב במור וקליטת ומה שכתב בסור כשעה שמקבץ אחי רק לאפוקי קודם פקיבוץ משום דכיו קודם דקודם : (סא) אפי"ג דכל החצרות רבות אחת הן ומותר לטלטל מזו לזו אף בלי עירוב מ"מ נ"מ דפי' פירוב כותר לטלטל אף כלים ששבתו בתוך הבית [פמ"ג] : (ה) אחרונים : (כ) לזכות : (ג) כ"מ ברא"ש : (ד) מ"א ופיין במתה"ש :

א פירובין פ
מימרא דשמואל
וכפי' החו' ור"ש
וכפי' סחו הרא"ש
וכפי' סחו פטור
ב היינו כתייתא
דנשים שפיכבו
וכו' שס ג הרא"ש
ס ד תוס' שס
ורא"ש וכמרכי
ו"ס

בוסין סי' ז"ח :

(א) לזכות . נ"ל דממזונתיה רשאה לזכות מ"א :

באר הגולה

מתבאר מדרכי מ"א וש"א : * בשעה שמזכה וכו' . פיין במ"ב והנה מהכ"י והכ"ח כסימן ש"ס משמע דסכרס לריך להיות קודם שכתב מגביה לזכות בשבילם דאז מקרי עובר לעשייתו . והנה לפיין דיפכד בודאי יוכל לברך אפילו אחר הויכוי וכמו שכתבנו פמ"א וש"א משום דעיקר קניית העירוב חל בפת כניסת השבת ובפרט אם הוא עדיין קודם שהונח הפירוב במקומו בודאי מקרי עדיין עובר לעשייתו וכמו שכתבנו הפרישה ומ"ק ופי"ו לכתחלה יש לעיין דלולוי יותר עדיף לברך אחר הויכוי דכשלא היכא במקבץ פירוב מאחרים שייך לברך אפילו כשעה שמתחיל לקבץ שכבר הותהל מפשה הפירוב פי' פקיבוץ שגבה השמש מאיוס אנשים מש"כ היכא שזו"ס לערב משלו בשביל כולם קודם הויכוי עדיין אין על הפת שם פירוב כלל דפדיין לא ילא מרשותו כלל וכמו שמונה עדיין ככלו דמ"א ועיקר שם פירוב נפשה פי' הויכוי שפנשו כולם שותפים בו פי' הויכוי שמזכה להם פי' אחר וכשמכרך קודם הויכוי לכאורה כוי בכלל קודם דקודם דחצר עדיין מפשה שלימה של הויכוי שכלא זה חצר על הפת עיקר מעשה הפירוב [וכמו שלא יוכל לברך על תפילין קודם שהניח הפרשיות בתוך הכתים] ובאמת כסימן תקכ"ו נזכר בטור וש"פ כסדיא שכתבך אחר הויכוי ואף ששם כשע"ת הוכח בלמת דיעות החולקים בעינין זה י"ל דשאני התם דשייך שם שם פירוב תבשילין אפילו קודם הויכוי שגם לפנמו לחוד לריך לפשות פירובי תבשילין מש"כ כפניינו כל היכא שהפת לא ילא מרשותו עדיין אין עליו שם פירוב כלל ואין שייך לברך כאן שנחסר עדיין כל עיקר המעשה וכנ"ל ואפשר דכונה בס"י ובה"ח היינו כשמסר הפת להאחר לשם פירוב וקודם שמיגביה לזכות בשביל כולם מכרך בפ"כ הנותן הפת וזה י"ל דלא כוי בכלל קודם דקודם כיון שכבר מסר לאחר לשם פירוב שם פירוב הייל עליה אף שלא זיכה עדיין לזכות אדם אחר ודומיא היכא שהתחיל השמש לקבץ אפילו מאדם אחד דיוכל לברך על פלות פירוב וע"פ מסימן תקכ"ו מוכח כסדיא דאפילו אחר

גלג

הלכות שבת סימן שסח

ו רמב"ם ספ"א
 ח"ט ז טור כס"ו
 ח"ט ח ח"ט ח"ט
 ח"ט ט כס"ו ר'
 יפונתו י הכרמ"ן

(י) ואם הם יותר סי"ח אפילו הם אלף או יותר שיעורו מוזן שתי סעודות שהם י"ח גרונרות (יא) שהם כששה ביצים (יב) וי"א שהם בשמונה ביצים: ד' הנחמטע (יג) משיעורו (יד) לאחר שנכנס שבת ראשונה ונשתייר בו (נ) אפי' כל שהוא (זו) בשר (זח) * אף לשאר (יז) שבתות: ד' (יח) 'אם נתעפש פת העירוב (יט) ונססל מלאכול הדרי הוא כמו שכלה לגמרי וצריך לערב (כ) מחדש: כנה ולכן נהגו לעשות העירוב חלת מנה שאינה ממחרת להחמטע (כל נו וכ"י סי' שג"ד) ועוד דיכולים לשמרה בימי הפסח ויכולים לשמור העירוב כל השנה (ד"ט) וזה (ג) (כא) פונ יותר מלערב כל שנת ושנת שלא יסכחו מלערב מיהו אם רוצים לערב כל ערב שנת (כב) ולאכול העירוב כל שנת פרשות כידם וע"ל סימן שג"ד:

באר היטב

ומ"א: (ג) טוב יותר. וכתב הט"ז ולענד"ג דיותר טוב לערב כל ע"ש דרוב פעמים שהמלה של העירוב מתקלקלת ומתעפסת מאורך הזמן ואינו ראוי לאכילה כלל והוא כלה לגמרי ועוד יש מנהג בקלת קהלות שבערב שנת הגדול הולך השמש מנית לבית וגותן לכל אחד משנה ברורה

ראשון לחילו בשנת שניה ח"ל תיקון להא סוף עירוב הוא וכשר בגשתיר אפי' בכל שהוא כמ"ס אח"כ: (ב) אפי'. ומ"ש כס"ו שס"ו שאין מערבין בפרוסה היינו בשנת ראשון. והסכמת האחרונים לחין לסמוך על עירוב שנתחמטע ונהגו לעשות אחר שלם ע"י ס"ו באור הלכה

שלא כפניו ומ"מ אם יש כחצר בית הפתוח לשתי חצרות אין מערבין כשכילו שלא בדיעתו דשמה אינו חפץ כלל לערב כחצר זו עם אנשים אלו אלא כחצר אחרת וקאמר המחבר דזה הדין שייך ג"כ בניתוספו דיורין כחצר דהוספה זו ג"כ כחלת עירוב הוא ולריך לעשות עירוב דוקא בדיעתם אבל שלא בדיעתם לא ואפילו אם מערב עתה משלו [מ"א ועו"ש] ויש מקילין (ו) שיכול לערב משלו בכל גווני. ודע עוד דהא דק"ל דמערבין ע"ה שלא לדעת ג"כ יש דיעות בין הפוסקים (ז) יש פוסקים דסברי דדוקא אם מערב משלו (ח) ויש פוסקים דסברי דיוכל לערב אפילו משלהם בלא דעתם דמתמחא מתריס לזה ועיין בתש"כ לעיל בסיומן ספ"ו בביאור הלכה: (י) ואם הם יותר וכו'. ר"ל דשיעור שמנה עשר גרונרות הוא שיעור היותר גדול שהוא שיעור שתי סעודות וכשיעור הזה די אפילו לאלף ומה שכתב שיעורו שתי סעודות ר"ל שיעורו ג"כ שתי סעודות: (יא) שהם כששה ביצים. היינו (ט) בקליפתן: (יב) וי"א שהם כשמה ביצים. ולכתחלה (י) נכון לנהוג כן וכדיעבד (יא) די כששה ביצים: (יג) משיעורו. גרונרת לכל אחד או שתי סעודות למרובין: (יד) אחר שנכנס. דאלו נחמטע קודם שקידש עליו היום הו"ל כחלת עירוב אף שכבר הניחו לשם עירוב וכדלעיל בריש הסיומן: (טו) כשר. דלא לריבא שיעור אלא דאלו לכתב זה כשר אפילו לא נשתייר כלל הוא שהיה העירוב קיים בין השמשות. ועיין במ"א שכתב דלוינא דנשתייר בשר הוא רק בזמן הש"ס שהיו עושין עירובי הנרות ושיתופי מנחות כ"א כפני עולמו משא"כ לדידן דנהנין לעשות שיתוף ועירוב ביחד וכמבואר בסיומן ספ"ז פסול לשבת שניה אם אין בו שיעור עירוב ועיין בבה"ל שיש חולקין בזה ולכתחלה בודאי צריך לזוהר להוסיף עד כשיעור: (יז) שבתות. ואף דק"ל לעיל בסיומן ספ"ז ס"ו שאין מערבין בפרוסה (יג) היינו כשהיתה פרוסה בשעה שהניחה לשם עירוב משא"כ הכא שנפרסה אח"כ (יד) לית לן בה ומ"מ יש (טו) מחמירין בשנפרסה קודם בין השמשות כיון שיש שהות עדיין להניח ככר אחר שלם: (יח) אם נתעפש וכו'. וה"ה כשהתליט בחולשים קטנים (שקורין מילבין) [אחרונים]: (יט) ונססל מלאכול. היינו כשנתעפש (טז) כולו: (כ) מחדש. ואם ראה ד"ז בשבת ואינו ידוע לו מתי נתעפש אם קודם שבת או בשבת (יז) תלין לקולא ואמרינן דמקורב נתעפש ובהמ"ש היה ראוי לאכול וככסיומן שג"ד: (כא) טוב יותר וכו'. והאחרונים כתבו דיותר טוב לערב כל ע"ש כי רוב פעמים מנה של עירוב מתקלקלת ומתעפסת מאורך הזמן וגם מלוי ליסול בו חולעים [שקורין מילבין] מאורך הזמן ואינה ראויה לאכילה והרי היא כמו שכלתה לגמרי וכנ"ל והרובה לעשות עליהו"ס יערב משלו בכל ע"ש ויזכהו לכל הקהל ע"ה אחר וזוהו אין חשש אם יתקלקל העירוב שבהכ"כ ולא יכרך על שלו כיון שיש עירוב בבהכ"כ ושמה הוא כשר והברכות אין מעכבות: (כב) ולאכול העירוב כל שנת. משום דהואיל ואיתעביד ביה מלוא חדא יתעבד ביה מלוא אחריתא: ממנו

שכרבה פוסקים מקילין בעיקר דין זה אפילו במערב משלהם לדידן דפסקינן דכית הפתוח לשתי חצרות וסריכ עם התיכן מותר כוס וכוה עיין ברשב"א ורישב"א אי"כ פ"כ"ס במערב משלו אין להחמיר: * אף לשאר שבתות. עיין מ"ב מ"ש בשם מג"א ולא דכרי עולמו הוא דלאמת מבוחר כן בדברי ר' יסונתן ככונתא זו וכן הוא דעת רש"י במתני" שם דהאי ולא אמרו אדכרי ר' יוסי קאי ומ"ש שיש חולקין הוא דעת הטור שפסק כס"ו שפ"ו דסומכין על שיתוף במקום עירוב ובהא פוסק כר"י דשיורו בכל שהוא אלא דס"ל דכלל גווני בשר בנשתייר דלינא לתימר דמירי שהיה שיתופי מבוחרת דא"כ אפילו לא נשתייר כלל מעירובי הנרות נמי כשר דהא כוונתו על שיתוף במקום עירוב וכ"כ כ"ח ומסרלג"ח בהנסותיו כדעת הטור וכן נראה דעת הרשב"א בעפ"ק שפתיק בכתמא דשיורו בכל שהוא ולא חילק דמירי כשפיה השיתוף קיים וכן בל"ז הגדול מביא כרכה עירושים דמפרשים ספ"י ולא אמרו דלא כפרש"י ולפירושם אינו מוכרח דין זה וכן הוא בהוס' ד' פ"ו פ"ב עי"ש וככר נחשורר כוס בעל חמד משה ועיין במחש"ס שישב קלה ועיין באו"ש עם ותשמע דלדעתו הוא מילתא כפני עולמו וע"כ נראה דיש להקל בזה בשפת סדק וכו"כ כס' שולחן ע"י שיט"ס ולכתחלה בודאי נכון לזוהר כוס והס"ו כתב עוד פס"ס שלא לסמוך לכתחלה על עירוב שנתחמטע דשמה יתוספו אח"כ דיורין בלוחה פיר ואלו בודאי צריך להוסיף כמ"ס סימן ספ"ו ס"ט (אכן מה שפייס הט"ז עוד פלה לזה שאומר כל אדם בשעת כרכה ולכל מי שיתוסף בעיר כוס וזה מהני אפילו כשיחמטע שיעורו כבר השיגו ע"ו כסס אחרונים):

בתחלה (יב) ובין ע"ה ובין בשיתופי מנחות: (זח) אף לשאר וכו'. בין השמשות. ועיין במ"א שכתב דלוינא דנשתייר בשר הוא רק בזמן הש"ס שהיו עושין עירובי הנרות ושיתופי מנחות כ"א כפני עולמו משא"כ לדידן דנהנין לעשות שיתוף ועירוב ביחד וכמבואר בסיומן ספ"ז פסול לשבת שניה אם אין בו שיעור עירוב ועיין בבה"ל שיש חולקין בזה ולכתחלה בודאי צריך לזוהר להוסיף עד כשיעור: (יז) שבתות. ואף דק"ל לעיל בסיומן ספ"ז ס"ו שאין מערבין בפרוסה (יג) היינו כשהיתה פרוסה בשעה שהניחה לשם עירוב משא"כ הכא שנפרסה אח"כ (יד) לית לן בה ומ"מ יש (טו) מחמירין בשנפרסה קודם בין השמשות כיון שיש שהות עדיין להניח ככר אחר שלם: (יח) אם נתעפש וכו'. וה"ה כשהתליט בחולשים קטנים (שקורין מילבין) [אחרונים]: (יט) ונססל מלאכול. היינו כשנתעפש (טז) כולו: (כ) מחדש. ואם ראה ד"ז בשבת ואינו ידוע לו מתי נתעפש אם קודם שבת או בשבת (יז) תלין לקולא ואמרינן דמקורב נתעפש ובהמ"ש היה ראוי לאכול וככסיומן שג"ד: (כא) טוב יותר וכו'. והאחרונים כתבו דיותר טוב לערב כל ע"ש כי רוב פעמים מנה של עירוב מתקלקלת ומתעפסת מאורך הזמן וגם מלוי ליסול בו חולעים [שקורין מילבין] מאורך הזמן ואינה ראויה לאכילה והרי היא כמו שכלתה לגמרי וכנ"ל והרובה לעשות עליהו"ס יערב משלו בכל ע"ש ויזכהו לכל הקהל ע"ה אחר וזוהו אין חשש אם יתקלקל העירוב שבהכ"כ ולא יכרך על שלו כיון שיש עירוב בבהכ"כ ושמה הוא כשר והברכות אין מעכבות: (כב) ולאכול העירוב כל שנת. משום דהואיל ואיתעביד ביה מלוא חדא יתעבד ביה מלוא אחריתא: ממנו

שער הציון

(ו) מאמר מרדכי ונכר שלום וכן מלדד כבית מאיר: (ז) מ"א: (ח) נכר שלום ובימי מאיר ועיין כפי' ספ"ז כנה"ל כשם ב"מ ומכר"ס לובלין שנס דפתס כן סוף: (ט) פת"ג בשם תו"ש: (י) א"ר בשם ב"מ שנהגו כן: (יא) כנר"ז וח"א וכ"מ בביאור הגר"א ועיין בביאורו שכתב ש"ס י"ב בדברי ה"א וכ"כ ככ"י לקמן סימן ת"ט ומ"מ לכתחלה נכון לנהוג כה"ה שכתוב בגרסתיו כמו שכתב בכ"מ בסיומן ת"ט שלדעת כפלי התוספות י"ח גרונרות הם כחמטע בינים אלא שלפניו עירוב יש להקל כשחמטע ביום פ"ש וכן משמע בחיי אדם: (יב) מבוחר כרכינו יסונתן וכש"ס: (יג) מ"א בשם מהר"ל: (יד) דכל הפסעם הוא רק משום אינא כמבואר שם ולא שייכא זה לאחר הנחה וכן מבוחר בחידושי ברשב"א דף פ' (טו) משמעות א"ר בסיומן ספ"ז ס"ו עי"ש וכן משמעות הט"ז בסיומן זה סק"ג דנשכר לא סדיף מנתמטע: (טז) כ"י: (יז) אם לא דמנכ"ל מלוא שנתקלקל קודם שבת:

הלכות שבת סימן שמו

רנז 513 באר הגולה

שמו שותפין במבוי צריכין לערב בחצירות . ובו סעיף אחד :

א כריתא פירובין
פ"א וכו' כ"א

ב ס"ס וכמ"ד כ"ס
כ"ס ל"ג כפירוש
רש"י ס"ס ובתוס'
פ"ב ופ"ג ואין
דעת פרמנ"ס כן
כפ"א ובפ"ס

א (א) המשתתפין במבוי (ב) * צריכים לערב בחצירות (ג) כדי שלא ישבחו התינוקות תורת עירוב (ד) שהרי אין התינוקות מכירים מה נעשה במבוי לפיכך אם נשתתפו במבוי בפת סומכין עליו (ה) וא"צ לערב בחצרות (ו) שהרי התינוקות מכירים בפת * וי"א שאם לא עירבה כל חצר לעצמה (ז) אין סומכין על השיתוף אבל כשכל חצר עירבה לעצמה ואחר כך נשתתפו במבוי ולא עירבו דרך פתחים שביניהם (ח) מותרים להשתמש בחצירות שבמבוי דרך פתחים שביניהם שוממכים על שיתוף במקום עירוב * ואם עירבו דרך פתחים שביניהם ולא נשתתפו במבוי מותרות להשתמש החצרות במבוי * שוממכים על עירוב שעירבו החצרות דרך פתחים במקום שיתוף . כנס וי"א לסומכין אשיתוף במקום עירוב (ט) אש" לא נשתתפו אלא ציין (י) וכן סומכין אשירוב במקום שיתוף (הרא"ם והמרדכי פרק הדר וסור) ולג"ל ס"י ספ"ו ס"ז בהג"ס כחנתי דאלו נוהגין לכתחלה שלא לעשות רק שיתוף אחד בקמח (יא) וי"ל הפסע כי עירוב שלנו של אחד מבני החצר נותן לשיתוף כיו כעירוב ושיתוף ביחד ולכתחלה אין לעשות יותר והא שהצריכו שיתוף ועירוב (יב) היינו בזמן הגמרא שבני החצר לא נהנו לשיתוף רק החצר עירבו ביחד ואחד מבני החצר נתן לשיתוף אבל כה"ג כ"ס אין עושין רק שיתוף א' ואי עניד יותר וביד שלש כיו נכנס לכתל (ד"ס וחשובה מהר"ם שהביא בה"י) :

שערי תשובה

[כ"ט"ז] וי"א לסומכין כו' . ועיין בדבר שמואל סימן רנ"ז דיש עושין פירובין והשיתוף כפך של שני ואין זה נכון דכיון שרולים ללאת

באור הלכה

* צריכין לערב בחצרות . כתב פרמנ"ס כפ"ס שהלכות פירובין מבוי שפירבו כל חצרות שבו כל חצר וחצר בפני עצמה ואח"כ נשתתפו כולן במבוי שבה אחד מבני החצר ולא עירב עם בני חצרו לא הפסיד כלום שהרי כולם נשתתפו [ר"ל ציין או בשאר מיני אוכלין שאינו פת] ועל השיתוף סומכין ולא הצריכו לערב בחצרות עם השיתוף אלא שלא לשכת לתינוקות תורת פירוב וברי פירוב בחצרות אבל אם שכת אחד מבני המבוי ולא נשתתפו אסורים במבוי [לדידיה שפוסק דהיכא דפירבו בני חצר אסור לטלטל במבוי כ"א בחוץ ד"א וכדלקמן בסיון שפ"ה אסור לטלטל אף כלים ששכתו במבוי ולג"ס דוקא כלים ששכתו בכית] ומוותרין כל בני החצר לטלטל בחצרן שהמבוי לחצרות נחצר לכתים . נשתתפו במבוי ושכתו כולן לערב בחצרות אם אין מקפידין על פרוסתן [ר"ל אם שולא אחד מתבירו פרוסה פת נותן לו כיו כעין שותפין בפת דליי כיו כעין מנייה פת כיו יסוב ליה] סומכין על השיתוף בשבת ראשונה בלדד ואין מתירין להן ד"ו אלא מדוחק עכ"ל הרמב"ם והשתקפוהו האחרונים : * וי"א שאם לא עירבה וכו' . הכ"מ ובארי אחרונים דהו ל"ס אומרים זה דפ"ל דלכו"פ כומכין על השיתוף של פת אפילו אם לא עירב החצר ללגמו [וזהו ככתב המ"א בקפ"ב כשם הכ"מ אלא שפ"ס יס דבכריו וז"ל וי"א כיו וקאי על דברי המחבר ולא על הכ"מ] אחר"כ מלאתי דעה זו בריסב"א בכדיא : * ואם עירבו דרך פתחים וכו' . נראה דמייירי שכלל חצר עירב ג"כ עם הבתים שלו דא"ל"ס כודאי אינו יכול להוציא כלי הבית לחצר אחרת דאף שכל חצרות עירבו יחד הלא לא עדיפי מאם היה חצר אחת וכשלא עירבו עם הבתים שכתובם אסור ולענין כלי החצר נוסף אפילו לא עירב כלל הלא קי"ל דכל חצרות רשות אחת הן : * ישוממבין על עירוב שפירבו וכו' . זו היא דעת הטור והרמב"ם לא הוכיח פוס מדיד ומ"מ אפשר דגם הוא מודה לזה כמו שמלמד בכ"י ועיין בגאון יפקד שדעתו דלפרמנ"ס לא מהני פירוב במקום שיתוף בשום פנים :

משנה ברורה

(א) המשתתפין במבוי . ולא תיירי בפת אלא בשאר מיני אוכלין ומשקין : (ב) צריכין לערב בחצרות . היינו (א) החצרות עם הבתים : (ג) כדי וכו' . ר"ל דמדינא לא היו צריכין לערב בחצרות הפתוחה למבוי כלל שהרי מעורבין ומשותפין כבר ממילא ע"י שיתוף שבמבוי אלא כדי וכו' : (ד) שהרי אין וכו' . ויחמרו אבותינו לא עירבו : (ה) ואין צריכין לערב בחצרות . כל אחת (ב) לעצמה : (ו) שהרי התינוקות מכירים בפת . מתוך שהפת היא חיי האדם לפיכך מכירים בו כשמתתפס בו [כ"י] ומיירי שהניחו הפת (ג) בבית שנחצר והיה פת שלמה ולא פרוסה ואי לא"ה לא מהני : (ז) אין סומכין על השיתוף . ששיתוף המבוי אינו מועיל אלא לחצר כל החצרות עם המבוי יחד אבל לא לחצר הבתים עם החצרות שיהא מותר ע"ז להוציא מן הבית לחצר : (ח) מותרים להשתמש בחצרות שבמבוי . היינו להוציא מהצר לחצר כלים ששכתו בבית והקטע דכשם שהשיתוף מחבר לכל החצרות שיהיה מותר לטלטל מהן למבוי כן מחברין שיהיה מותר לטלטל מזה לזה : (ט) אפילו וכו' ציין . דאפ"צ דעירובי חצרות לא מהני בעלמא כ"א בפת הכא (ד) מינו דמהני לענין שיתוף [דמהני אפילו בשאר אוכלין ומשקין] שהני נמי לענין ע"מ : (י) וכן סומכין אשירוב וכו' . כבר נזכר זה בדברי המהב"ר מקודם ואגב גררר חזר וכתבו [מאמר מרדכי] : (יא) ונראה לי הפסע וכו' . אפ"ג דיל דטעם המנהג הוא משום דמקמח אופין פת וכפת הלא קי"ל דשיתוף מועיל במקום עירוב י"ל דרצה ליישב המנהג אף ל"ה שבדברי המחבר דהיכא שלא עירב כל חצר לעצמה לכ"ז אין סומכין על השיתוף במקום עירוב ואין נהנינן דאין עושין רק שיתוף לבד : (יב) היינו בזמן הגמרא שבני החצר וכו' . הקשה הלבוש א' מי יאמר שבזמן הגמרא לא נהנו מבני החצר נתן לשיתוף מה בכך הרי הוא מוכנה לכולם והוי כשולחם וכו' :

החצר וכו' . הקשה הלבוש א' מי יאמר שבזמן הגמרא לא נהנו מבני החצר נתן לשיתוף מה בכך הרי הוא מוכנה לכולם והוי כשולחם וכו' : שפירובי לא עירב כל חצר לעצמה אם נשתתפו בפת סומכין עליו וא"צ לערב בחצרות כלל . ויותר טוב לומר כפירוש בשעת הכנסת

פירובין

שער הציזון

(א) ועי"ז מותר לטלטל גם מחצר לחצר כלים ששכתו בבית דשיתוף הטעמי מחבר כל החצרות יחד [רש"י וריסב"א] : (ב) וכ"כ שאין צריכין לערב בחצרות יחד לזו ולאי מהני שיתוף : (ג) פכוכ"ק וכ"כ בחידושי דק"פ פ"א וכדף פ"ג וכ"כ בריסב"א שם וטעמו דלי לאים הא"ך יופיל נזקוק פירובי הלא כפירוב קי"ל דצריך לפניהו דוקא בבית שנחצר וגם שלמה צריך לכו"פ כפ"ס פ"ט ועיין לפיל בסיון ספ"ז פ"ג כפ"ס ובג"מ פ"י שפ"ו וכפ"ג בסיון זה וכפ"ס שם כתיבאר הלכ"ס : (ד) רש"י :

הלכות שבת סימן שפח שפמ

שפח דין אם לא עירבו החצרות יחד וגם לא נשתתפו במבוי. וכו' ס"א :

א שבת ק"ל ודלא
כתיבא דרב טס
ב כפרק ט' מהל'
פירושין וכר'

א (א) אם לא עירבו החצרות יחד וגם לא נשתתפו במבוי מותר למלט בכל המבוי (ב) כלים ששבתו בתוכו (ג) בין עירבו חצרות עם הבתים בין לא עירבו (ד) קולחרב רבינו משה בר מיימון דוקא בשלא עירבו חצרות עם הבתים אבל אם עירבו חצרות עם הבתים (ה) אין מטלמין במבוי אלא בארבע אמות :

א פירושין ס"ז
מירמא דאמוראי
ב סור כסס רש"י
וכ"כ ס"ס ברפ"ס
מ"ס"ט ושכן משמע
הדברי הרמב"ם
טס ג תוספות
כסס ר"י טס

שפמ אינו יהודי שיש לו חלון פתוח לבקעה או לקרפף. וכו' סעיף אחד :

א אינו יהודי הדר במבוי (א) ויש לו חלון אחורי ביתו פתוח לבקעה * או לקרפף אפילו אין בו אלא ארבעה טפחים על ארבעה טפחים אינו אוסר על בני מבוי אפילו סכנים ומוציא גסלים וקרונות (ב) דרך המבוי כל היום שחפץ יותר באותו שפתחו לו מאחוריו לבדו שיש לו אויר והוי פתחו למבוי (ג) כסן שאינו רגיל שאינו אוסר * והוא שיש בבקעה או בקרפף יותר ססאתים אבל אם אין בו אלא סאתים (ד) קטן הוא ולא ניחא ליה ביה וישראל שיש לו פתח למבוי ופתח מאחוריו לקרפף ושכח ודא עירב אם הקרפף יותר ססאתים אוסר לפי (ה) שאינו ראוי לו ואינו מסתלק טן המבוי י"אם הוקף לדירה אפילו יותר מסאתים אינו אוסר כיון שראוי לו (ו) * יי"ש מי שאומר דאררבה אם הוקף לדירה אפילו בית סאתים אוסר שכיון שהוקף לדירה אין בו אויר ואינו חפץ בו להסתלק בשב לו טן המבוי :

שערי תשובה

באר היטב

(א) אין. ואם נותר ב"ה או כ"כ פסין המבוי שרי ופסי' סס"ג סכ"ז מ"א ע"ט :

כל חצר לפנמו זולת אותם חצרות שפתוחות זו לזו ועירבו דרך פתחים ס"ט ושם הביא מכתבי הא"י ז"ל דליה טס יפרכ בכל שבת שחופי מכוואות ועירובי חצרות ויבצע בלי"ס בשל שיתוף וכבוקר בשל עירוב פכ"ל משמע שס"ס טוסק כהראב"ד שליך לבתף כפת כו' ומסתמא טיה פת לט

יתוף כו' ועיין בכתבים שהא"י ז"ל טיה מפרכ בכל ע"ט ומזכר :

משנה ברורה

באור הלכה

העירוב שמניחו גם לשם שיתוף וכו' יוצא לכלי עלמא כמו שכתב הריטב"א בהדיא :

* או לקרפף. כל שלא הירבו אפילו כשיש לו קרפף אלא בקרפף דומיא דבקעה שהוא פתוח למקום אחר דאלו כשאין לו פתח אלא כלפי ביתו הא"ך יסתלק מן המבוי והרי אינו יכול לזאת לשוק ולפנות לרכיו מן לביתו אלא דרך מבוי [ריטב"א] ולפלא שלא הביאנו האחרונים : * והוא שיש בבקעה או בקרפף יותר מסאתים. לכאורה נגמרא וכן ברמב"ם לא נזכר כ"כ בין יתר מב"ם לב"ם רק לענין קרפף נוכל לומר דלענין בקעה שפתוח לכל זר אפילו בקעה קטנה שאין בו כ"א כ"ס ג"כ ניחא ליה ביה טפי אן הפתח שפתוח למבוי משום דנפיש איירא טפי ופיין : * ויש מי שאומר. והלכך כדעה הראשונה שכן הוא דעת רש"י וברמב"ם והרא"ם ולפיכך הכי נקטינן [כ"י] :

(א) אם לא עירבו וכו'. ר"ל אף אם לא עירבו וכו' דאם עירבו הרי הוא ג"כ כעין שיתוף מבוי וכבסימן הקודם : (ב) כלים ששבתו בתוכו. וה"ה דמותר להוציא מחצר למבוי כלים ששבתו בתוכו וכן מן המבוי לחצר וכדלעיל כסימן שע"כ ס"א דלא תקנו חכמים שיתופי מבואות אלא להחיר להוציא למבוי כלים ששבתו בבית אבל לענין חצרות ומכוואות עלמא לא תקנו ורשות אחד הוא דמותר לטלטל מזה לזה וכן שוין הם גם כזה (א) דכמו דמותר לטלטל בכל החצר כלים ששבתו בתוכו אף אם לא עירבו עם הבתים כדן : (ג) בין עירבו חצרות וכו'. דמזויין (ב) כלי הבית כחצר למבוי אפ"ה שרי : (ד) ולהרמב"ם וכו'. ולהלכה (ג) נקטינן כדעה הראשונה ואפילו להרמב"ם דוקא כשהמבוי מתוקן בלתי וקורה אבל אם הוא מתוקן בנזרת הפתח גם לדירה מותר בכלו [אחרונים] :

(א) ויש לו חלון וכו'. וכ"ס (א) אם הוא פתח גמור : (ב) דרך המבוי. ר"ל דרך הפתח הפתוח למבוי : (ג) כמו שאינו רגיל. ר"ל כמו חצר הפתוח לבני מבואות ובפתח אחד אינו רגיל לזאת ולבוא דרך בו למבוי אינו אוסר על אותו המבוי וכדלעיל כסימן סס"ז ס"ט : (ד) קטן הוא ולא ניחא וכו'. ובאופן זה (ב) אפילו היה פתח גדול. פתוח להן ג"כ אינו מהבטל עי"ז הפתח שנמבוי ואוסר על בני המבוי והוא שרגיל (ג) יותר בהפתח שהוא לזר המבוי : (ה) שאינו ראוי לו. שהוא כרמלית ואין מטלמין בו אלא בתוך ד"א [משא"כ במבוי שמותר לטלטל בכלו] אבל אם הוא רק בית סאתים או פתוח כיון דמותר לטלטל (ד) בתוכו ניחא ליה ביה טפי ואע"ג דלגבי עכו"ם השריב בית סאתים זוטרא (ה) לגבי ישראל נפיש דהא בשבת ליכא הוצאת משואות יחירין וסני כהני ונפיש איירא ממבוי : (ו) ויש מי שאומר וכו'. הוא דעת החובסות לזר דס"ל דמוקף לדירה גרע טפי כיון דאין בו אויר כ"כ (ו) והא דנקט אפילו ב"ם אע"ג דלדידהו ב"ם גרע טפי שאין בו אויר כ"כ מ"מ נקט הכי הואיל דכשלא הוקף לדירה ב"ם עדיף טפי מן יותר מב"ם לכך קאמר דכשהוקף לדירה אוסר אפילו ב"ם וה"ה יותר מסאתים :

שער הציון

(א) נמרא : (ב) תו"ט : (ג) שהוא דפת רש"י ותוספות וראב"ד ורשב"א כשם מורו וריטב"א ושםפפות הרי"ף והרא"ש ששמיטו להא דרב וכמו שכתב בכ"ז והמחירין וכן בסכיה בא"ר : (א) פיין צריטב"א וכ"כ הרמב"ם : (ב) כן מביק הרשב"א והריטב"א דלא כהראב"ד וכ"ס ברמב"ם : (ג) רשב"א כפכוס"ק וכו' בא"ר : (ד) אף שאסור להוציא פסבית להקרפף [אחרונים] : (פ) רש"י : (ו) תו"ט :